

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

11072 *Llei 45/2015, de 14 d'octubre, de Voluntariat.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen aquesta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione:

PREÀMBUL

I

La Llei 6/1996, de 15 de gener, del Voluntariat, va regular per primera vegada, en l'àmbit estatal, el voluntariat al nostre país, la qual cosa va suposar una fita important en el seu reconeixement i foment. Quasi vint anys després, aquesta llei s'ha vist desbordada per la realitat de l'acció voluntària i es fa necessari un nou marc jurídic que responga adequadament a la configuració i a les dimensions del voluntariat en els començaments del segle XXI.

És de justícia reconèixer que la situació del voluntariat en l'actualitat és el resultat de l'acció continuada, entregada i responsable de persones, que des de fa llarg temps, tant a Espanya, com en l'estranger, i amb diferents motivacions o des de distintes creences, com, singularment, és el cas dels missioners, han invertit el seu esforç, la seua dedicació i les seues capacitats per a consolidar l'acció voluntària.

En aqueix context, la present llei aposta per un voluntariat obert, participatiu i intergeneracional que combina, amb el necessari equilibri, les dimensions d'ajuda i participació, sense renunciar a la seua aspiració a la transformació de la societat i enfocat més a la qualitat que a la quantitat.

Aquesta llei dóna cobertura a una acció voluntària sense adjectius, sense excloure cap àmbit d'actuació en què en aquests anys s'ha consolidat la seua presència, i afavoreix que es pugui promoure no sols en el tercer sector, sinó en altres àmbits més nous, com són les empreses, les universitats o les mateixes administracions públiques.

Així mateix, es valoren i reconeixen les noves formes de voluntariat que en els últims anys han emergit amb força, com les que es tradueixen en la realització d'accions concretes i per un espai de temps determinat, sense integrar-se en programes globals o a llarg termini o les que duen a terme voluntaris a través de les tecnologies de la informació i comunicació i que no requereixen la presència física de les persones voluntàries en les entitats de voluntariat.

La norma té especialment en compte que entre les motivacions que porten les persones a ser voluntàries influeixen els interessos personals, les creences, els desitjos i la satisfacció de les seues expectatives, i promou, a més, el voluntariat al llarg de tota la vida; les previsions específiques respecte a les persones menors i majors són dos clars exemples d'això.

Es pretén, en suma, que el nou marc legal siga útil i que s'hi senten acollits tot tipus d'organitzacions, siga quin siga el seu origen, grandària i àmbit d'actuació, i totes les persones voluntàries, amb independència de quina siga la seua motivació i l'abast del seu compromís.

II

La Llei 6/1996, de 15 de gener, del Voluntariat, i les diferents normes de voluntariat de les comunitats autònomes coincideixen en gran manera en les notes configuradores i en els principis que inspiren l'acció voluntària: solidaritat, voluntarietat i llibertat, gratuïtat i vinculació a l'entitat de voluntariat i a un programa de voluntariat.

Aquests principis també han sigut arrellegats en els diferents informes internacionals del voluntariat, com ara el Dictamen de 13 de desembre de 2006 del Comitè Econòmic i Social Europeu «Activitats de voluntariat, el seu paper en la societat europea i el seu impacte» o l'Estudi sobre el voluntariat en la Unió Europea «Study on Volunteering in the European Union. Final Report», elaborat per l'Education, Audiovisual & Culture Executive Agency i presentat el 17 de febrer de 2010, que incorpora noves perspectives d'actuació en l'acció voluntària. A més, com a conclusions de l'Any Europeu del Voluntariat 2011, es van aprovar diferents documents, com ara la Comunicació de la Comissió Europea de 20 de setembre de 2011 sobre «Polítiques de la UE i voluntariat: reconeixement i foment d'activitats voluntàries transfrontereres» o les resolucions del Parlament Europeu de 12 de juny de 2012, sobre el «Reconeixement i el foment de les activitats voluntàries transfrontereres en la UE», i de 10 de desembre de 2013 sobre «El voluntariat i les activitats de voluntariat». La proposta de directiva del Parlament Europeu i del Consell relativa als «Requisits d'entrada i residència dels nacionals de tercers països amb fins d'investigació, estudis, intercanvi d'alumnes, pràctiques remunerades i no remunerades, serveis de voluntariat i col·locació "au pair" de 2013» també ha de ser tinguda en compte.

Més recentment, el Reglament (UE) número 375/2014, del Parlament Europeu i del Consell, de 3 d'abril de 2014, pel qual es crea el Cos Voluntari Europeu d'Ajuda Humanitària («iniciativa Voluntaris d'Ajuda de la UE») i el seu Reglament d'Execució (UE) número 1244/2014, de la Comissió, de 20 de novembre de 2014, han dissenyat un nou marc europeu per al desenvolupament del voluntariat humanitari durant el període 2014-2020.

La present llei no sols no s'aparta d'aqueix nucli essencial de l'actuació voluntària, sinó que la reforça i l'adapta a les necessitats d'un voluntariat del segle XXI.

III

Després de delimitar en el títol preliminar el seu objecte i àmbit d'aplicació, i tenint en compte les competències de l'Administració general de l'Estat, les comunitats autònomes, les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla i les entitats locals, en el títol I es defineix el voluntariat i se'n fixen els requisits. Per a completar aquesta delimitació, s'afigen a les exclusions ja previstes en Llei 6/1996, de 15 de gener, la dels treballs de col·laboració social, les beques amb prestació o sense de serveis o qualsevol altra activitat anàloga l'objectiu principal de la qual siga la formació, les pràctiques no laborals en empreses o grups empresarials i les pràctiques acadèmiques externes.

L'interés general com a element central del concepte de voluntariat i referent principal per a delimitar l'acció voluntària s'erigeix en un dels pilars fonamentals de la llei. Referenciat a la millora de la qualitat de vida de les persones destinatàries de l'acció voluntària i de la societat en general o de l'entorn, el marc d'actuació del voluntariat es completa amb l'enumeració dels valors, principis i dimensions de l'acció voluntària i amb la descripció dels diversos àmbits d'actuació.

D'altra banda, la llei impedeix que l'acció voluntària organitzada siga causa justificativa de l'extinció de contractes de treball per compte d'altri tant en el sector públic com en el privat, amb independència de la modalitat contractual utilitzada, o que pugua substituir les administracions públiques en funcions o serveis públics a la prestació dels quals estiguen obligades per llei.

IV

Més avant, la llei arreplega el règim jurídic del voluntariat dissenyat per a les entitats de voluntariat i les persones voluntàries, si bé l'activitat de voluntariat no tindria sentit si no es protegiren al màxim els drets de les persones destinatàries de l'acció voluntària, per la qual cosa també s'inclouen diverses previsions respecte d'això.

S'aborden, en primer lloc, en el títol II, els requisits que ha de reunir el voluntari per a tindre aquesta condició, i es fa una especial referència als menors d'edat i a les mesures d'accessibilitat per a persones amb discapacitat i persones majors.

En relació amb els menors d'edat, s'ha tingut especialment en compte la ratificació per Espanya en 2010 del Conveni del Consell d'Europa per a la protecció dels xiquets contra l'explotació i l'abús sexual fet a Lanzarote el 25 d'octubre de 2007 i la Directiva 2011/92/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de desembre de 2011, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'explotació sexual dels menors i la pornografia infantil que substitueix la Decisió marc 2004/68/JAI, del Consell, de 22 de desembre de 2003.

Així, per a determinats programes de voluntariat es requereix que les persones voluntàries no hagen sigut condemnades per una sentència ferma per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, tracta i explotació de menors i, en altres casos, s'estableix que no puguen tindre la condició de voluntaris aquelles persones que hagen comés delictes especialment greus.

A continuació, es regulen el règim d'incompatibilitats, tant, en l'àmbit privat com en el públic, i els drets i deures de la persona voluntària.

Especial importància es concedeix a l'acord d'incorporació, que s'erigeix en el principal instrument de definició i regulació de les relacions entre el voluntari i l'entitat de voluntariat, tant en el moment d'incorporació d'aquella, com el desenvolupament posterior de la seua actuació voluntària, que permetrà diferenciar el voluntariat d'altres formes de prestació de serveis afins.

A continuació, es regulen en el títol III les entitats de voluntariat i se'n fixen els requisits. Com a novetat per a destacar, s'estableix que en tot cas tindran aquesta consideració les federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat.

El règim jurídic del voluntariat es tanca amb la regulació dels drets i deures de les persones destinatàries de l'acció voluntària en el títol IV.

V

A diferència d'altres models legislatius, la llei 6/1996, de 15 de gener, del Voluntariat, no va tindre el caràcter de legislació bàsica sinó que es va sumar, en funció de les seues competències, al panorama de la normativa existent en les comunitats autònomes definida pels seus estatuts d'autonomia i per la seua legislació específica. La present llei no pretén alterar de cap manera aqueixa distribució competencial, però reclama un marc de cooperació entre les diferents administracions públiques que siga especialment procliu a la consolidació i desenvolupament del voluntariat. Amb aqueix propòsit, s'aposta per fixar els mitjans i els sistemes de relació que facen possible la informació recíproca, així com l'acció conjunta en l'exercici de les seues competències, a fi d'integrar les actuacions de totes les administracions públiques en aquells àmbits on ha sigut tradicional la seua presència en matèria de voluntariat.

Per a aconseguir aqueix objectiu, i amb la mateixa vocació de cooperació, la llei enumera en el títol V les funcions de l'Administració general de l'Estat. Per a la seua execució es preveu, en la disposició addicional segona, la regulació reglamentària de dos òrgans: una comissió interministerial de voluntariat la funció de la qual serà, sempre respectant les competències de les comunitats autònomes, entitats locals i ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, coordinar l'actuació dels departaments ministerials amb competència sobre el voluntariat i un observatori estatal del voluntariat, amb funcions d'arreplega, anàlisi, difusió i estudi de la informació relativa al voluntariat a Espanya.

El règim legal es completa amb la referència, en el títol VI, a les tradicionals activitats de foment, com la subvenció i els convenis de col·laboració.

La cada vegada major presència de l'entorn empresarial i de la universitat en l'àmbit del voluntariat té el seu reconeixement en la llei. A aquest efecte, s'estableixen les condicions en què les empreses i les universitats podran promoure i participar en programes de voluntariat que complisquen els requisits establits en aquesta llei.

A més, i com a novetat, s'arreplega la crida a empreses i administracions públiques a propiciar, d'acord amb la legislació laboral i d'ocupació pública i amb ple respecte a allò que s'ha acordat en la negociació col·lectiva, mecanismes d'adaptació del temps de treball que permeten als treballadors per compte d'altri o empleats públics participar en labors de voluntariat. Respecte d'això, la negociació col·lectiva es presenta com la via més apropiada per a concretar i regular, dins dels anteriors límits, aquests mecanismes que faciliten als ciutadans compatibilitzar i conciliar les seues obligacions laborals amb la seua activitat de voluntariat. Així mateix, és igualment nova la introducció d'un sistema objectiu de reconeixement de les competències adquirides pel voluntari.

Finalment, la llei conclou amb tres disposicions addicionals, una de transitòria, una de derogatòria i set de finals. En primer lloc, s'arreplega una disposició addicional primera relativa al règim legal del voluntariat en l'àmbit de la protecció civil la regulació del qual es remet a la normativa específica; una segona preveu la regulació per via reglamentària d'una comissió interministerial de voluntariat i d'un observatori estatal de voluntariat i la tercera preveu la participació de personal del Sistema Nacional de Salut en emergències humanitàries.

La disposició transitòria única es refereix a l'adaptació de les entitats de voluntariat existents a la nova situació que es deriva de la llei.

Per la seua banda, la disposició derogatòria única deixa sense efecte la Llei 6/1996, de 15 de gener, del Voluntariat; l'Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència, d'11 d'octubre de 1994, per la qual es regula l'activitat de voluntariat en els centres públics que impartisquen ensenyances de règim general, i l'Ordre del Ministeri de Cultura, de 9 d'octubre de 1995, per la qual es regula el voluntariat cultural.

Finalment, s'hi inclouen set disposicions finals. La primera es refereix a la modificació de l'article 31.4 de la Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut pel que fa a l'homogeneïtat de barems de mèrits; la segona, al necessari respecte a les competències de les comunitats autònomes en l'àmbit de la present llei; la tercera, a l'abast de la remissió que efectua l'article 4.1 del Reial Decret Llei 7/2013, de 28 de juny, de mesures urgents de naturalesa tributària, pressupostària i de foment de la investigació, el desenvolupament i la innovació; la quarta, al títol competencial; la cinquena a l'absència d'increment de despesa pública; la sisena, a l'habilitació per al desplegament reglamentari, i la setena, i última, a l'entrada en vigor de la present llei.

TÍTOL PRELIMINAR

Objecte i àmbit d'aplicació

Article 1. *Objecte.*

La present llei té per objecte:

a) Promoure i facilitar la participació solidària de la ciutadania en actuacions de voluntariat realitzades a través d'entitats de voluntariat, dins i fora del territori de l'Estat i d'acord amb els valors i principis del voluntariat.

b) Fixar els requisits que han de reunir les persones voluntàries i el règim jurídic de les seues relacions amb les entitats de voluntariat i amb les persones destinatàries de les actuacions de voluntariat.

c) Descriure la cooperació que, en l'àmbit de les seues competències respectives, poden dur a terme les administracions públiques, dins del marc de la Constitució i dels estatuts d'autonomia en matèria de voluntariat.

d) Determinar les funcions de l'Administració general de l'Estat en l'àmbit de les seues competències en matèria de voluntariat.

Article 2. Àmbit d'aplicació.

1. Aquesta llei serà aplicable als voluntaris, destinataris i entitats de voluntariat que participen, es beneficien o duguen a terme programes de voluntariat d'àmbit estatal o supraautonòmic, ja es desenvolupen dins o fora d'Espanya. També serà aplicable respecte d'aquells programes en què l'Estat tinga reconeguda constitucionalment la seua competència, sense perjudici de les competències atribuïdes a les comunitats autònomes en matèria de voluntariat pels seus estatuts d'autonomia, així com també en la seua legislació específica.

2. Els programes de voluntariat a què s'aplica aquesta llei seran els realitzats en aquells àmbits en què l'Estat tinga reconeguda constitucionalment la seua intervenció, ja es duguen a terme dins o fora del territori espanyol. Així mateix, s'aplicarà a aquells l'execució dels quals excedisca el territori d'una comunitat autònoma.

TÍTOL I

Del voluntariat

Article 3. Concepte de voluntariat.

1. Als efectes de la present llei, s'entén per voluntariat el conjunt d'activitats d'interés general realitzades per persones físiques, sempre que reunisquen els requisits següents:

- a) Que tinguen caràcter solidari.
- b) Que la seua realització siga lliure, sense que tinguen la seua causa en una obligació personal o deure jurídic i siga assumida voluntàriament.
- c) Que es duguen a terme sense contraprestació econòmica o material, sense perjudici de l'abonament de les despeses reemborsables que l'exercici de l'acció voluntària ocasione als voluntaris d'acord amb el que estableix l'article 12.2.d).
- d) Que es realitzen a través d'entitats de voluntariat d'acord amb programes concrets i dins o fora del territori espanyol, sense perjudici del que disposen els articles 21 i 22.

2. S'entén per activitats d'interés general aquelles que contribuïsqen en cada un dels àmbits d'actuació del voluntariat a què fa referència l'article 6 a millorar la qualitat de vida de les persones i de la societat en general i a protegir i conservar l'entorn.

3. No tindran la consideració d'activitats de voluntariat les següents:

- a) Les aïllades o esporàdiques, periòdiques o no, prestades al marge d'entitats de voluntariat.
- b) Les executades per raons familiars, d'amistat o de bon veïnatge.
- c) Les que es realitzen en virtut d'una relació laboral, funcionarial, mercantil o de qualsevol altra mitjançant una contraprestació de tipus econòmic o material.
- d) Els treballs de col·laboració social a què es refereix el Reial Decret 1445/1982, de 25 de juny, pel qual es regulen diverses mesures de foment de l'ocupació.
- e) Les beques, amb prestació o sense, de serveis o qualsevol altra activitat anàloga l'objectiu principal de les quals siga la formació.
- f) Les pràctiques no laborals en empreses o grups empresarials i les pràctiques acadèmiques externes.

4. Tindran la consideració d'activitats de voluntariat aquelles que es traduïsqen en la realització d'accions concretes i específiques, sense integrar-se en programes globals o a llarg termini, sempre que es realitzen a través d'una entitat de voluntariat. Així mateix, també tindran aquesta consideració les que es realitzen a través de les tecnologies de la informació i comunicació i que no requerisquen la presència física de les persones voluntàries en les entitats de voluntariat.

Article 4. *Límits a l'acció voluntària.*

1. La realització d'activitats de voluntariat no podrà ser causa justificativa d'extinció del contracte de treball.
2. La realització d'activitats de voluntariat tampoc podrà substituir les administracions públiques en el desenvolupament de funcions o en la prestació de serveis públics a què estan obligades per llei.

Article 5. *Valors, principis i dimensions de l'acció voluntària.*

1. L'acció voluntària es basarà i es desenvoluparà d'acord amb els valors següents:
  - a) Els que inspiren la convivència en una societat democràtica, participativa, justa, plural i compromesa amb la igualtat, la llibertat i la solidaritat.
  - b) Els que promouen la defensa del bé comú i dels drets fonamentals arrelgats en la Constitució espanyola, interpretats de conformitat amb la Declaració Universal de Drets Humans, la Convenció dels Drets del Xiquet de Nacions Unides i la Convenció de Nacions Unides sobre Drets de les Persones amb Discapacitat, la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea i la Carta Social Europea.
  - c) Els que contribueixen a l'equitat, la justícia i la cohesió social.
  - d) Els que fonamenten el desplegament solidari i participatiu de les capacitats humanes.
2. Es consideren principis que fonamenten l'acció voluntària:
  - a) La llibertat com a opció personal del compromís tant de les persones voluntàries com de les persones destinatàries de l'acció voluntària.
  - b) La participació com a principi democràtic d'intervenció directa i activa en l'espai públic i en les responsabilitats comunes i com a generadora de ciutadania activa i dimensió comunitària.
  - c) La solidaritat amb consciència global que exigeix congruència entre les actituds i els compromisos quotidians i l'eliminació d'injustícies i desigualtats.
  - d) La complementarietat respecte a les actuacions de les administracions públiques, entitats sense ànim de lucre o professionals que intervenen en cada un dels àmbits del voluntariat.
  - e) L'autonomia i independència en la gestió i la presa de decisions.
  - f) La gratuïtat del servei que presta, no buscant benefici econòmic o material.
  - g) L'eficiència que busca l'optimització dels recursos pensant tant en les persones destinatàries de l'acció voluntària com en l'acció voluntària en el seu conjunt per a aconseguir la funció social que ha de complir.
  - h) La igualtat d'oportunitats de dones i homes en tots els àmbits d'actuació del voluntariat.
  - i) La no-discriminació de les persones voluntàries per raó de nacionalitat, origen racial o ètnic, religió, conviccions ideològiques o sindicals, malaltia, discapacitat, edat, sexe, identitat sexual, orientació sexual o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
  - j) L'accessibilitat de les persones amb discapacitat, de les persones majors i de les que estan en situació de dependència.
3. Sense perjudici de les particularitats de cada àmbit d'actuació, es consideren dimensions pròpies del voluntariat, entre altres, les següents:
  - a) El compromís, la gratuïtat i l'entrega desinteressada de temps, capacitats i coneixements de les persones voluntàries.
  - b) L'acció complementària en els diferents camps d'actuació del voluntariat.
  - c) La consciència crítica que contribueix a millorar la relació de la persona amb la societat.

d) La transformació tant en el vessant social, a fi de trobar noves bases per a les relacions socials; com en l'individual, a fi de millorar actituds personals.

e) La dimensió pedagògica i de sensibilització social que educa en els valors que inspiren l'acció voluntària, i també els recorda i promou la conscienciació sobre aquests.

f) La investigació i reflexió sobre les accions, mètodes, plantejaments de treball i pràctiques del voluntariat.

Article 6. Àmbits d'actuació del voluntariat.

1. Es consideren àmbits d'actuació del voluntariat, entre altres, els següents:

a) Voluntariat social, que es desenvolupa mitjançant la intervenció amb les persones i la realitat social enfront de situacions de vulneració, privació o falta de drets o oportunitats per a aconseguir una millor qualitat de vida i una major cohesió i justícia social.

b) Voluntariat internacional de cooperació per al desenvolupament, vinculat tant a l'educació per al desenvolupament com a part del procés educatiu i de transformació com a la promoció per al desenvolupament quant a l'acció humanitària i la solidaritat internacional, tant si es realitza al nostre país, com en països o territoris receptors de cooperació al desenvolupament o en qualsevol país on es declare una situació de necessitat humanitària, sense perjudici de les activitats realitzades en aquest àmbit pels cooperants, que es regiran pel Reial Decret 519/2006, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'Estatut dels Cooperants.

c) Voluntariat ambiental, que persegueix disminuir l'impacte negatiu del ser humà sobre el medi ambient i posar en valor el patrimoni natural existent, les espècies animals i vegetals, els ecosistemes i els recursos naturals realitzant, entre altres, accions de protecció i recuperació de la flora i fauna, la biodiversitat natural dels diferents hàbitats, i defensa del medi forestal; de conservació i millora de l'aigua, dels rius i altres elements del medi hídric; del litoral, de les muntanyes i de la resta d'elements del paisatge natural; d'educació i sensibilització mediambiental; de protecció dels animals, i qualssevol altres que contribuïsquen a protegir, conservar i millorar el medi ambient.

d) Voluntariat cultural, que promou i defén el dret d'accés a la cultura i, en particular, la integració cultural de totes les persones, la promoció i protecció de la identitat cultural, la defensa i salvaguarda del patrimoni cultural i la participació en la vida cultural de la comunitat.

e) Voluntariat esportiu, que contribueix a la cohesió ciutadana i social, sumant els valors propis del voluntariat amb aquells altres inherents a l'esport, apostant decididament per fomentar la dimensió comunitària en el desenvolupament de la pràctica esportiva en qualsevol de les seues manifestacions, incloent-hi el voluntariat en esport practicat per persones amb discapacitat, amb particular atenció al paralímpic, i per afavorir un major i decidit compromís dels que practiquen esport en la vida associativa, com a manera eficaç de promoure la seua educació i inclusió social.

f) Voluntariat educatiu, que com a acció solidària planificada i integrada en el sistema i la comunitat educativa millora les possibilitats de realització d'activitats extraescolars i complementàries i contribueix, en particular, a compensar les desigualtats que poden haver-hi entre els alumnes per diferències socials, personals o econòmiques, mitjançant la utilització, entre altres, de programes d'aprenentatge-servei.

g) Voluntariat sociosanitari, en què es combinen la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, l'assistència sanitària, la rehabilitació i l'atenció social que va dirigida al conjunt de la societat o als col·lectius en situació de vulnerabilitat, i que, mitjançant una intervenció integral i especialitzada en els aspectes físic, psicològic i social, ofereix suport i orientació a les famílies i a l'entorn més pròxim i millora les condicions de vida.

h) Voluntariat d'oci i temps lliure, que forma i sensibilitza en els principis i valors de l'acció voluntària mitjançant l'exercici d'activitats en l'àmbit de l'educació no formal, que fomenten el desenvolupament, creixement personal i grupal de forma integral, que impulsen habilitats, competències, aptituds i actituds en les persones per a afavorir la solidaritat i la inclusió i aconseguir el compromís, la participació i la implicació social.

i) Voluntariat comunitari, que afavoreix la millora de la comunitat i promou la participació amb major poder de decisió i iniciativa per a resoldre els problemes i exigir major qualitat de vida en els espais vitals més pròxims on s'impliquen les persones voluntàries, vertebrant una societat solidària, activa, crítica, compromesa i coresponsable.

j) Voluntariat de protecció civil, que col·labora regularment en la gestió de les emergències, en les actuacions que determina el sistema nacional de protecció civil, sense perjudici del deure dels ciutadans en els casos de greu risc, catàstrofe o calamitat pública, com a expressió i mitjà eficaç de participació ciutadana en la resposta social a aquests fenòmens, en els termes que establisquen les normes aplicables.

2. Reglamentàriament es regularan les condicions en què es duren a terme les activitats de voluntariat internacional de cooperació per al desenvolupament, així com en aquells altres àmbits d'actuació que, bé pel lloc en què es realitzen, bé per l'especialitat de les activitats, bé pel temps de desenvolupament d'aquestes o per la combinació d'algunes de les circumstàncies anteriors necessiten un tractament diferenciat.

Article 7. *Dels programes de voluntariat.*

1. Cada programa de voluntariat haurà de tindre el contingut mínim següent:
  - a) Denominació.
  - b) Identificació del responsable del programa.
  - c) Fins i objectius que es propose.
  - d) Descripció de les activitats que comprega.
  - e) Àmbit territorial que comprega.
  - f) Duració prevista per a la seua execució.
  - g) Nombre de voluntaris necessari, el perfil adequat per a les comeses que desenvoluparan i la qualificació o formació exigible.
  - h) Criteris per a determinar, si és el cas, el perfil de les persones destinatàries del programa.
  - i) Mitjans i recursos necessaris per a dur-lo a terme.
  - j) Mecanismes de control, seguiment i avaluació.
2. Quan l'Administració general de l'Estat finance programes de voluntariat, podrà exigir continguts addicionals d'acord amb la normativa aplicable.

TÍTOL II

De les persones voluntàries

Article 8. *De les persones voluntàries.*

1. Tindran la condició de voluntaris les persones físiques que decidisquen lliurement i voluntàriament dedicar tot o part del seu temps a la realització de les activitats definides en l'article 3.2.
2. Els menors d'edat podran tindre la condició de voluntaris sempre que es respecte el seu interès superior d'acord amb el que preveu la legislació aplicable i complisquen els requisits següents:
  - a) Els majors de 16 i menors de 18 anys hauran de comptar amb el consentiment dels seus progenitors, tutors o representants legals.
  - b) Els menors de 16 anys i majors de 12 podran dur a terme accions de voluntariat si compten amb l'autorització expressa dels seus progenitors, tutors o representants legals, en què es valorarà si aquelles perjudiquen o no el seu desenvolupament i formació integral.
3. Les entitats de voluntariat hauran de garantir el dret a la igualtat d'oportunitats i a l'accessibilitat universal de les persones voluntàries majors, amb discapacitat o en situació de dependència, de manera que puguen exercir, en igualtat de condicions respecte de la

resta de les persones voluntàries, els drets i deures que els corresponguen d'acord amb aquesta llei, eradicant qualsevol possible forma de discriminació.

En aquests casos, el consentiment per a la seua incorporació a l'entitat de voluntariat, la informació i formació i les activitats que se'ls encomanen s'hauran de dur a terme en formats adequats i d'acord amb les seues capacitats i circumstàncies personals, seguint les pautes marcades pels principis d'accessibilitat universal i disseny per a tots, de manera que els resulten accessibles, usables i comprensibles.

4. Serà requisit per a tindre la condició de voluntaris en entitats de voluntariat o programes l'exercici dels quals comporte el contacte habitual amb menors, que les persones no hagen sigut condemnades per una sentència ferma per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, tracta i explotació de menors. A aquest efecte, hauran d'acreditar aquesta circumstància mitjançant l'aportació d'un certificat negatiu del Registre Central de Penats per aquests delictes.

5. No podran ser voluntàries les persones que tinguen antecedents penals no cancel·lats per delictes de violència domèstica o de gènere, per atemptar contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i indemnitat sexual de l'altre cònjuge o dels fills, o per delictes de tràfic il·legal o immigració clandestina de persones, o per delictes de terrorisme en programes els destinataris dels quals hagen sigut o puguen ser víctimes d'aquests delictes. Aquesta circumstància s'acreditarà mitjançant una declaració responsable de no tindre antecedents penals per aquests delictes.

Article 9. *Compatibilitat de l'acció voluntària.*

1. Els treballadors per compte d'altri i els empleats públics només podran realitzar activitats de voluntariat fora de la jornada laboral, sense perjudici del que estableix l'apartat 2 de l'article 20.

2. La condició de treballador per compte d'altri és compatible amb la del voluntariat en la mateixa entitat de voluntariat en les condicions que s'establisquen en l'acord d'incorporació, amb el mateix límit que en el supòsit anterior.

3. Les persones voluntàries podran tindre la condició de sòcia o soci en l'entitat de voluntariat en què estiguen integrats i participar en els òrgans de govern d'aquesta, de conformitat amb els seus estatuts.

Article 10. *Drets de les persones voluntàries.*

1. Les persones voluntàries tenen els següents drets:

a) Rebre regularment durant la prestació de la seua activitat informació, orientació i suport, així com els mitjans materials necessaris per a l'exercici de les funcions que se'ls encomane.

b) Rebre en tot moment, a càrrec de l'entitat de voluntariat i adaptada a les seues condicions personals, la formació necessària per al correcte desenvolupament de les activitats que se'ls assignen.

c) Ser tractats en condicions d'igualtat, sense discriminació, respectant la seua llibertat, identitat, dignitat i els altres drets fonamentals reconeguts en els convenis, els tractats internacionals i en la Constitució.

d) Participar activament en l'organització en què s'inserisquen, col·laborant en l'elaboració, el disseny, l'execució i l'avaluació dels programes o projectes, d'acord amb els seus estatuts o normes d'aplicació i, en la mesura que aquestes ho permeten, en el govern i l'administració de l'entitat de voluntariat.

e) Estar coberts, a càrrec de l'entitat de voluntariat, dels riscos d'accident i malaltia derivats directament de l'exercici de l'acció voluntària i de responsabilitat civil en els casos en què la legislació sectorial ho exigisca, a través d'una assegurança o una altra garantia financera.

f) Al reemborsament, per l'entitat de voluntariat, de les despeses realitzades en l'exercici de les seues activitats, d'acord amb el que preveu l'acord d'incorporació i tenint en compte l'àmbit d'actuació de voluntariat que realitzen.

g) Disposar d'una acreditació identificativa de la seua condició de voluntari en què conste, a més, l'entitat de voluntariat en què participa.

h) Realitzar la seua activitat d'acord amb el principi d'accessibilitat universal adaptat a l'activitat que exercisquen.

i) Obtindre reconeixement de l'entitat de voluntariat, pel valor social de la seua contribució i per les competències, aptituds i destreses adquirides com a conseqüència de l'exercici de la seua labor de voluntariat.

j) Que les seues dades de caràcter personal siguen tractades i protegides d'acord amb el que estableix la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

k) Cessar en la realització de les seues activitats com a voluntari en els termes establits en l'acord d'incorporació.

2. L'exercici de l'acció voluntària no podrà suposar menyscabament o cap restricció en els drets reconeguts per llei als voluntaris.

Article 11. *Deures de les persones voluntàries.*

Les persones voluntàries estan obligades a:

a) Complir els compromisos adquirits amb les entitats de voluntariat en què s'integren, reflectits en l'acord d'incorporació, respectant els fins i estatuts d'aquestes.

b) Guardar la deguda confidencialitat de la informació rebuda i coneguda en el desenvolupament de la seua acció voluntària.

c) Rebutjar qualsevol contraprestació material o econòmica que puguen rebre, bé de les persones destinatàries de l'acció voluntària, bé d'altres persones relacionades amb la seua acció voluntària.

d) Respectar els drets de les persones destinatàries de l'acció voluntària en els termes que preveu l'article 16.

e) Actuar amb la diligència deguda i de manera solidària.

f) Participar en les tasques formatives previstes per l'entitat de voluntariat per a les activitats i funcions confiades, així com en les que, amb caràcter permanent, es necessiten per a mantindre la qualitat dels serveis que presten.

g) Seguir les instruccions de l'entitat de voluntariat que tinguen relació amb el desenvolupament de les activitats encomanades.

h) Utilitzar degudament l'acreditació personal i els distintius de l'entitat de voluntariat.

i) Respectar i cuidar els recursos materials que pose a la seua disposició l'entitat de voluntariat.

j) Complir les mesures de seguretat i salut existents en l'entitat de voluntariat.

k) Observar les normes sobre protecció i tractament de dades de caràcter personal d'acord amb el que estableix la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, i la resta de normativa aplicable.

Article 12. *De les relacions entre les persones voluntàries i l'entitat de voluntariat.*

1. La relació entre el voluntari i l'entitat de voluntariat s'establirà sempre a través de la subscripció d'un acord d'incorporació que constitueix l'instrument principal de la seua definició i regulació.

2. L'acord d'incorporació tindrà el contingut mínim següent:

a) El conjunt de drets i deures que corresponen a ambdós parts, que haurà de respectar el que disposa la present llei.

b) La descripció de les funcions, activitats i temps de dedicació que es compromet a realitzar el voluntari.

- c) Si és el cas, el règim pel qual es regularà la intervenció de treballadors assalariats o socis que participen en les actuacions de voluntariat dins de l'entitat.
- d) El règim de despeses reemborsables que s'han d'abonar als voluntaris, de conformitat amb l'acció voluntària que es realitze.
- e) La formació que es requereisca per al compliment de les funcions que tinguen assignades les persones voluntàries i, si és el cas, l'itinerari que s'haja de seguir per a obtindre-la.
- f) La duració del compromís, així com les causes i forma de desvinculació per ambdós parts, que hauran de respectar al màxim els drets de les persones destinatàries de l'acció voluntària i el millor desenvolupament dels programes de voluntariat.
- g) El règim per a dirimir els conflictes entre les persones voluntàries i l'entitat de voluntariat.
- h) El canvi d'adscripció al programa de voluntariat o qualsevol altra circumstància que modifique el règim d'actuació inicialment convingut.

3. L'acord d'incorporació s'ha de formalitzar per escrit, per duplicat, i anar acompanyat, quan corresponga, del certificat negatiu del Registre Central de Penats o de la declaració responsable a què es refereixen, respectivament, els apartats 4 i 5 de l'article 8.

4. Els conflictes que sorgisquen entre les persones voluntàries i les entitats de voluntariat en l'exercici de les activitats pròpies de voluntariat es dirimiran per via arbitral de conformitat amb el que disposa la Llei 60/2003, de 23 de desembre, d'Arbitratge, si així s'ha pactat en l'acord d'incorporació i, en defecte de pacte, per la jurisdicció competent, d'acord amb el que estableixen les normes processals.

TÍTOL III

De les entitats de voluntariat

Article 13. *De les entitats de voluntariat.*

1. Tindran la consideració d'entitats de voluntariat les persones jurídiques que complisquen els requisits següents:

- a) Estar legalment constituïdes i inscrites en els registres competents, d'acord amb la normativa estatal, autonòmica o d'un altre estat membre de la Unió Europea aplicable.
- b) No tindre ànim de lucre.
- c) Estar integrades o comptar amb voluntaris, sense perjudici del personal d'estructura assalariat necessari per al funcionament estable de l'entitat o per al desenvolupament d'actuacions que requerisquen un grau d'especialització concret.
- d) Realitzar part o la totalitat de les seues actuacions mitjançant programes de voluntariat dissenyats i gestionats en el marc de les activitats d'interés general, que respecten els valors, principis i dimensions establits en l'article 5 i s'executen en algun dels àmbits arrellegats en l'article 6.

2. En tot cas, tindran la consideració d'entitats de voluntariat les federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat legalment constituïdes en l'àmbit estatal o autonòmic o de la Unió Europea.

Article 14. *Règim jurídic de les entitats de voluntariat.*

1. Són drets de les entitats de voluntariat:

- a) Seleccionar les persones voluntàries, sense cap discriminació per raó de sexe, identitat sexual, orientació sexual, nacionalitat, origen racial o ètnic, religió, conviccions ideològiques o sindicals, discapacitat, edat, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, d'acord amb els fins o objectius de l'entitat, la naturalesa i característiques

de la comesa que es desenvoluparà i les normes establides en el seu estatut de funcionament intern.

b) Suspendre l'activitat de les persones voluntàries quan es veja perjudicada greument la qualitat o els fins dels programes de l'entitat per la seua causa, o infringisquen greument l'acord d'incorporació.

c) Concórrer a les mesures de foment de l'acció voluntària establides per les administracions públiques o entitats privades i rebre les mesures de suport material i tècnic, orientades a l'adequat desenvolupament de les seues actuacions.

d) Participar a través de les federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat en el disseny i l'execució de les polítiques públiques de l'Administració general de l'Estat.

e) Qualsevol altres drets reconeguts per la resta de l'ordenament jurídic referits a l'acció voluntària.

2. Les entitats de voluntariat estan obligades a:

a) Elaborar les seues pròpies normes de funcionament intern d'acord amb la present llei i amb la normativa que se li aplique, atenent principis democràtics, participatius i de transparència.

b) Formalitzar l'acord d'incorporació amb les persones voluntàries i complir els compromisos adquirits.

c) Subscriure una pòlissa d'assegurança o una altra garantia financera, adequada a les característiques i circumstàncies de l'activitat exercida per les persones voluntàries, que els cobrisca els riscos d'accident i malaltia derivats directament de l'activitat voluntària.

d) Cobrir les despeses derivades de la prestació del servei i, si és el cas, reemborsar als voluntaris les despeses que els ocasione el desenvolupament de la seua activitat, en les condicions disposades en l'acord d'incorporació i adaptades a l'àmbit d'actuació de voluntariat que realitzen, així com dotar-les dels mitjans materials necessaris per al compliment de les seues comeses.

e) Establir sistemes interns d'informació i orientació adequats sobre els fins, el règim de funcionament de l'entitat d'acció voluntària, la realització de les tasques que siguen encomanades als voluntaris i la delimitació de les dites tasques amb les funcions pròpies dels professionals de les entitats.

f) Proporcionar als voluntaris, de manera regular i d'acord amb les seues condicions personals, la formació necessària, tant bàsica com específica, per al correcte exercici de les seues activitats.

g) Facilitar la participació de les persones voluntàries en l'elaboració, disseny, execució i avaluació dels programes en què intervinguen i, en la mesura que ho permeta la normativa d'aplicació, en els processos de gestió i presa de decisions de l'entitat de voluntariat.

h) Efectuar el seguiment i l'avaluació de les activitats programades, garantint la consecució dels objectius previstos d'acord amb els principis d'eficàcia i rendibilitat social.

i) Facilitar als voluntaris una acreditació que els habilite i identifique per al desenvolupament de la seua activitat, on conste l'entitat de voluntariat en què realitza l'acció voluntària.

j) Exigir el consentiment o, si és el cas, l'autorització expressa i per escrit dels progenitors, tutors o representants legals de les persones voluntàries menors d'edat en les condicions establides en l'article 8.2.

k) Expedir als voluntaris un certificat on s'indiquen la duració i les activitats efectuades en els programes en què han participat.

l) Portar un registre d'acords d'incorporació i d'altres i baixes de les persones voluntàries.

m) Complir la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, i la resta de la normativa aplicable respecte al tractament i protecció de dades de caràcter personal de les persones voluntàries o de les persones destinatàries de les activitats de voluntariat.

n) Observar les restants obligacions que es deriven del que estableix l'ordenament jurídic aplicable.

3. Les entitats de voluntariat respondran enfront de tercers pels danys i perjudicis causats per les persones voluntàries que participen en els seus programes, com a conseqüència de la realització d'actuacions de voluntariat, d'acord amb el que estableix el Codi Civil i la resta de la normativa aplicable. A aquest efecte, podran subscriure una pòlissa d'assegurança o una altra garantia financera que cobrisca la responsabilitat civil, que serà obligatòria quan la normativa sectorial ho exigisca.

4. Sense perjudici del que disposen els apartats 4 i 5 de l'article 8, les entitats de voluntariat podran realitzar programes de voluntariat en què es contemplen els objectius de reinserció de persones amb antecedents penals no caducats a través de l'acció voluntària. En aquest cas, l'entitat reflectirà en el mateix programa de voluntariat les característiques especials d'aquest.

TÍTOL IV

De les persones destinatàries de l'acció voluntària

Article 15. *De les persones destinatàries de l'acció voluntària.*

1. Als efectes de la present llei, tindran la consideració de persones destinatàries de l'acció voluntària les persones físiques i els grups o comunitats en què s'integren, tant en l'àmbit nacional com en l'internacional, per als quals el desenvolupament d'una activitat de voluntariat represente una millora en la seua qualitat de vida, ja siga a través del reconeixement o defensa dels seus drets, la satisfacció de les seues necessitats, l'accés a la cultura, la millora del seu entorn o la seua promoció i inclusió social.

2. En la determinació de les persones destinatàries de l'acció voluntària, no es podrà discriminar per raó de nacionalitat, origen racial o ètnic, religió, conviccions ideològiques o sindicals, malaltia, discapacitat, edat, sexe, identitat sexual, orientació sexual, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

3. Les activitats de voluntariat es realitzaran amb ple respecte a la llibertat ideològica, política, sindical o religiosa de les persones destinatàries de l'acció voluntària.

Article 16. *Drets i deures de les persones destinatàries de l'acció voluntària.*

1. Les persones destinatàries de l'acció voluntària tenen els drets següents:

a) Que l'actuació de voluntariat siga desenvolupada d'acord amb programes que garantisquen la qualitat de les actuacions i que, en la mesura que siga possible, s'executen en el seu entorn més immediat, especialment quan d'aquestes es deriven serveis o prestacions personals.

b) Que es garantisca la seua dignitat i intimitat personal i familiar.

c) A rebre informació i orientació suficient i comprensible d'acord amb les seues condicions personals, tant a l'inici com durant la seua execució, sobre les característiques dels programes de què es beneficien o siguen destinataris, així com a col·laborar en la seua avaluació.

d) A sol·licitar i obtindre la substitució del voluntari assignada, sempre que hi haja raons que així ho justifiquen i l'entitat de voluntariat pugua atendre la dita sol·licitud.

e) A prescindir o rebutjar en qualsevol moment l'acció voluntària, mitjançant renúncia per escrit o per qualsevol altre procediment que deixe constància de la seua decisió.

f) A sol·licitar la intervenció de l'entitat de voluntariat per a solucionar els conflictes sorgits amb les persones voluntàries.

g) Que les seues dades de caràcter personal siguen tractades i protegides d'acord amb la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

h) A qualsevol altre dret que se'ls pugua reconèixer d'acord amb la present llei i la resta de l'ordenament jurídic.

2. Són deures de les persones destinatàries de l'acció voluntària:
  - a) Col·laborar amb les persones voluntàries i facilitar la seua labor en l'execució dels programes de què es beneficien o siguen destinataris.
  - b) No oferir satisfacció econòmica o cap material als voluntaris o a les entitats de voluntariat.
  - c) Observar les mesures tècniques i de seguretat i salut que s'adopten i seguir les instruccions que s'establisquen en l'execució de les activitats acordades.
  - d) Notificar a l'entitat de voluntariat amb antelació suficient la seua decisió de prescindir dels serveis d'un determinat programa de voluntariat.
  - e) Qualsevol altre que es derive de la present llei o de la normativa que siga aplicable.

TÍTOL V

De les administracions públiques

Article 17. *De les administracions públiques.*

1. Les administracions públiques amb competència en matèria de voluntariat disposaran el que és necessari per a fixar els mitjans i sistemes de relació que facen possible la informació recíproca, la cooperació tècnica i l'acció conjunta en l'exercici de les seues competències, a fi d'integrar les seues actuacions, de manera que es puga contribuir amb això a millorar l'acció voluntària i la participació solidària de la ciutadania.

2. Amb ple respecte a les competències de les comunitats autònomes definides en els seus estatuts d'autonomia, de les entitats locals i de les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla i a la llibertat d'acció i autonomia de les entitats de voluntariat, es consideren com a àmbits de cooperació en què es pot fer efectiu el que estableix el paràgraf anterior els següents:

- a) La sensibilització a la societat sobre el valor de l'acció voluntària i l'interés de la seua contribució a la construcció del capital social.
- b) La promoció i el foment de la participació social de la ciutadania a través d'entitats de voluntariat, i en particular de les persones majors, en el context de les estratègies d'envelliment actiu, i la cooperació de les entitats de voluntariat amb altres formes de participació social.
- c) El disseny i desenvolupament de plans i estratègies de voluntariat que servisquen per a orientar, planificar i coordinar les seues accions en l'àmbit de les seues competències respectives.
- d) L'establiment dels instruments d'assessorament, informació, assistència tècnica i material a les entitats de voluntariat en tots aquells aspectes que permeten un exercici òptim de l'acció voluntària.
- e) La determinació de criteris comuns d'avaluació, inspecció i seguiment dels fons públics assignats a les entitats de voluntariat, sempre que així ho permeta la normativa estatal i autonòmica aplicable i amb ple respecte a les competències de les comunitats autònomes.
- f) El suport a les entitats de voluntariat en la seua labor de formació de les persones voluntàries per a aconseguir que siga regular, de qualitat i d'acord amb les seues condicions personals.
- g) L'impuls del treball en xarxa i de la creació d'espais i ferramentes de col·laboració en els seus respectius territoris, que permeten una relació continuada i fluida amb les organitzacions socials, empresarials, sindicats més representatius i les universitats i qualssevol altres entitats i institucions públiques o privades que puguen tindre incidència en el voluntariat.
- h) El foment entre els empleats públics de la participació en programes de voluntariat, d'acord amb la legislació d'ocupació pública i amb ple respecte a allò que s'ha acordat en la negociació col·lectiva.

i) La contribució a l'eficàcia de l'acció voluntària, mitjançant la simplificació i agilització dels procediments administratius que afecten les entitats de voluntariat.

j) L'establiment de mecanismes eficaços de supervisió i control de l'exercici de l'activitat de voluntariat.

Article 18. *Funcions de l'Administració General de l'Estat.*

1. Sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes definides en els seus estatuts d'autonomia, de les entitats locals i de les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, correspondrà a l'Administració General de l'Estat:

a) Fixar, en l'àmbit de les seues competències, les línies generals de les polítiques públiques en matèria de voluntariat, d'acord amb les altres administracions públiques amb competència en la matèria, prèvia consulta a les entitats de voluntariat o federacions d'entitats de voluntariat més representatives en cada un dels àmbits d'actuació del voluntariat.

b) Coordinar, a través del Ministeri, que en la seua estructura orgànica compte amb una unitat administrativa amb funcions específiques en matèria de voluntariat, les accions dels diferents òrgans de l'Administració General de l'Estat en els diferents àmbits d'actuació del voluntariat.

c) Establir, d'acord amb les altres administracions públiques amb competència en la matèria, els mecanismes de cooperació en matèria de voluntariat.

d) Fixar, d'acord amb les altres administracions públiques amb competència en la matèria, criteris comuns d'avaluació, inspecció i seguiment dels programes de voluntariat subvencionats per les administracions públiques d'acord amb el que estableix l'article 17.2.e).

e) Cooperar amb les administracions públiques competents en la matèria i prèvia consulta a les entitats de voluntariat, federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat més representatives en cada un dels àmbits d'actuació del voluntariat, en la millora de la formació de les persones voluntàries, d'acord amb els criteris de regularitat, qualitat i adaptació a les condicions personals de les persones voluntàries establits en l'article 17.2.f).

f) Afavorir, mitjançant programes d'aprenentatge-servei, entre altres, la formació en els principis i valors del voluntariat en totes les etapes, cicles, graus, cursos i nivells del sistema educatiu, sense perjudici del que estableix l'article 22.

g) Cooperar amb les comunitats autònomes en la creació d'un sistema d'informació comuna que, com a ferramenta compartida entre l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes, entitats locals i les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, permeta fixar criteris comuns de diagnòstic, seguiment i avaluació sobre els aspectes relacionats amb el voluntariat.

h) Promoure les activitats d'investigació i estudi que contribuïsqen al millor coneixement de les necessitats, els recursos i les actuacions en matèria d'acció voluntària, mitjançant la posada en marxa, entre altres iniciatives, d'un premi nacional d'investigació sobre voluntariat.

i) Impulsar els intercanvis formatius i de bones pràctiques amb base científica amb voluntaris, entitats de voluntariat, federacions, confederacions o unions d'aquestes, entitats sense ànim de lucre d'àmbit nacional i internacional que faciliten la consecució d'objectius comuns en l'acció voluntària.

j) Promoure actuacions de voluntariat en col·laboració amb les entitats de voluntariat sempre que no suposen la substitució de funcions o serveis públics que l'Administració estiga obligada a prestar per llei i supeditades, en tot cas, a les necessitats del servei o funció que hagen d'executar.

k) Disposar el que és necessari per a adaptar les previsions de la normativa sobre seguretat i salut en el treball als voluntaris, així com per a incloure-les en els plans d'igualtat de les entitats de voluntariat i, si és el cas, en els de prevenció de l'assetjament sexual o per raó de sexe.

2. La col·laboració de les entitats de voluntariat o federacions, confederacions o unions d'entitats de voluntariat amb l'Administració General de l'Estat i amb les entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia, vinculades o dependents d'aquella, s'ajustarà al que disposa aquesta llei i a la resta de la normativa que és aplicable, i preferentment es prestarà a través de convenis o d'acords de col·laboració entre aquestes.

Article 19. *Col·laboració de les entitats locals.*

Les entitats locals, com a administracions públiques més pròximes a les persones destinatàries de les accions de voluntariat, promouran, en els termes que preveu la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i en col·laboració amb la resta de les administracions i especialment amb les comunitats autònomes, el desenvolupament del voluntariat en els àmbits a què es refereix l'article 6 d'aquesta llei, com a instrument per a ampliar el coneixement de la població respecte als recursos comunitaris i per a vincular a la ciutadania amb el seu context social, econòmic i cultural més pròxim.

TÍTOL VI

Del foment i reconeixement de l'acció voluntària

Article 20. *Mesures de foment del voluntariat.*

1. L'Administració General de l'Estat podrà concedir subvencions o establir convenis amb les entitats de voluntariat sempre que es complisquen els requisits exigits tant en la legislació general sobre subvencions com en aquesta llei, i es realitzen d'acord amb criteris de publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat i no-discriminació.

2. Les administracions públiques i les empreses o institucions privades podran promoure i facilitar, d'acord amb la legislació laboral o d'ocupació pública i amb ple respecte a allò que s'ha acordat en la negociació col·lectiva, l'adopció de mesures de reducció o adaptació de la jornada laboral, suspensions de la relació laboral amb reserva de lloc de treball o interrupcions de la prestació, retribuïdes o no, perquè els treballadors per compte d'altri o empleats públics, puguin exercir les seues labors de voluntariat.

Els termes concrets en què es desenvoluparan les mesures de reducció o adaptació de la jornada laboral mencionades en l'anterior paràgraf hauran de constar per escrit.

Article 21. *De la promoció del voluntariat des de les empreses.*

1. A fi de fomentar una major visibilitat i impuls del voluntariat en la societat, les empreses podran promoure i participar en programes de voluntariat sempre que les actuacions que realitzen es puguin qualificar d'interés general, s'incloguen en algun dels àmbits d'actuació de voluntariat i respecten els valors i principis que inspiren l'acció voluntària, d'acord amb el que estableix el títol I.

2. Les actuacions de voluntariat de les empreses es podran dur a terme mitjançant la incorporació dels treballadors que decidisquen participar lliurement i voluntàriament com a voluntaris en programes promoguts per entitats de voluntariat en col·laboració amb l'empresa.

3. Reglamentàriament s'establiran les especialitats pertinents a l'efecte de fomentar i facilitar que les pimes promoguen i participen en programes de voluntariat.

Article 22. *De la promoció del voluntariat des de les universitats.*

1. Les universitats, responsables de la formació universitària de persones joves i adultes, podran promoure el voluntariat dins dels seus àmbits d'actuació propis com són la formació, la investigació i la sensibilització d'acord amb la normativa sectorial aplicable.

2. Les actuacions de voluntariat de les universitats tindran com a objectiu la formació i sensibilització de la comunitat universitària en el voluntariat i es podran promoure des de

la mateixa universitat o amb la participació d'entitats de voluntariat. La intervenció dels integrants de la comunitat universitària en aquests programes serà lliure i voluntària i no suposarà la substitució de l'Administració en les funcions o serveis públics que estiga obligada a prestar per llei.

3. Les universitats fomentaran la docència i la investigació en tots els seus nivells entorn del voluntariat. Per a això, podran subscriure convenis de col·laboració amb les administracions públiques i amb altres institucions i organismes públics o privats, els quals, al seu torn, podran sol·licitar a les universitats cursos, estudis, anàlisis i investigacions.

4. Les universitats podran establir fórmules de reconeixement acadèmic de les accions de voluntariat realitzades pels seus estudiants, sempre que complisquen els requisits acadèmics establits en la corresponent normativa aplicable en matèria d'ordenació universitària, i respecten els valors i principis del voluntariat establits en la present llei.

Article 23. *Mesures de reconeixement i valoració social del voluntariat.*

Les persones voluntàries podran disfrutar, en els termes i amb l'abast que s'establisquen reglamentàriament, dels beneficis que es puguin establir amb l'exclusiu objecte del foment, reconeixement i valoració social de l'acció voluntària.

Article 24. *Acreditació i reconeixement de les actuacions de voluntariat.*

1. L'acreditació de la prestació de serveis voluntaris s'efectuarà mitjançant un certificat expedit per l'entitat de voluntariat en què s'haja realitzat, en qualsevol moment en què el voluntari ho sol·licite i, en tot cas, a la finalització del període de voluntariat. En aquest hauran de constar, com a mínim, a més de les dades personals i identificatives del voluntari i de l'entitat de voluntariat, la data d'incorporació a l'entitat i la duració, descripció de les tasques realitzades o funcions assumides i el lloc on s'ha dut a terme l'activitat.

2. El reconeixement de les competències adquirides pel voluntari es realitzarà de conformitat amb la normativa general de reconeixement de les competències adquirides per experiència laboral o per vies no formals de formació.

Disposició addicional primera. *Voluntariat en l'àmbit de la protecció civil.*

La realització d'activitats de voluntariat en l'àmbit de la protecció civil es regularà per la seua normativa específica, i la present llei s'aplicarà amb caràcter supletori.

Disposició addicional segona. *Comissió Interministerial de Voluntariat i Observatori Estatal de Voluntariat.*

1. Reglamentàriament es regularà una comissió interministerial de voluntariat, la funció de la qual serà coordinar l'actuació dels departaments ministerials amb competència sobre el voluntariat d'acord amb el que estableix la present llei.

2. Reglamentàriament es regularà un observatori estatal del voluntariat com a òrgan col·legiat de participació de les comunitats autònomes, les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, la Federació Espanyola de Municipis i Províncies i les federacions, confederacions i unions d'entitats de voluntariat.

Disposició addicional tercera. *Participació de personal del Sistema Nacional de Salut en emergències humanitàries.*

1. Es podrà autoritzar l'activitat de cooperació en emergències humanitàries, conforme al concepte contingut en l'apartat 3, davall dels paràmetres del règim de voluntariat en les accions o projectes que es promoguen, tant per organitzacions no governamentals qualificades per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID) com organismes internacionals, sempre que es troben avalats per l'AECID.

2. El personal que presta serveis en els centres i institucions del Sistema Nacional de Salut podrà disfrutar d'un permís per a participar en emergències humanitàries. Aquest permís tindrà la condició de no retribuït o retribuït parcialment, tal com es troba actualment regulat per al personal estatutari dels serveis de salut per l'article 61.4 de la Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc dels serveis de salut. Aquesta configuració del permís és compatible amb el caràcter habitualment professional i remunerat de l'activitat de cooperació en emergències humanitàries, d'acord amb les condicions establides en el Reial Decret 519/2006, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'Estatut dels Cooperants. El professional durant la vigència del permís mantindrà la reserva de la plaça i se'l considerarà en situació de servei actiu.

El personal estatutari i el personal funcionari de carrera tindrà dret, durant la vigència del permís, al còmput d'aquest període als efectes de triennis. El personal estatutari també tindrà, a més, dret al seu còmput a l'efecte de carrera professional.

La duració ordinària del permís serà de tres mesos. Aquest permís es podrà prorrogar, amb caràcter extraordinari, fins a un màxim de sis mesos de duració total. Si es detecta aquesta circumstància, en funció de les necessitats que s'aprecien per a prolongar la presència dels professionals en missions humanitàries d'emergència a càrrec d'organitzacions humanitàries especialitzades avalades per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID). Aquest permís, que es concedirà de forma extraordinària, tindrà en tot cas, el caràcter de no retribuït.

3. Als efectes d'aquesta llei, es considerarà com a «emergència humanitària» la definició establida per l'Organització de Nacions Unides, a través de la seua Oficina de Coordinació d'Assumptes Humanitaris del Secretariat General i del Comité Internacional de Creu Roja. Tindran la mateixa consideració les denominades emergències sobrevingudes o les crisis humanitàries prolongades en el temps, que hauran de ser comunicades conjuntament per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament i el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. El programa de cooperació haurà d'estar liderat, bé per una organització no governamental qualificada per l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament i avalada oficialment pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat o per una organització internacional, en els termes que en cada cas indique el Ministeri d'Assumptes Exteriors i de Cooperació, a través de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament.

4. D'acord amb el que ja s'ha establert per l'apartat g) de l'article 10.1 del Reial Decret 519/2006, de 28 d'abril, el temps de treball realitzat durant el permís per a participar en projectes de cooperació espanyola en emergències humanitàries serà objecte de valoració com a mèrit, com a serveis prestats a l'administració de què depenguen, tant en els processos selectius per a accedir a la condició de personal estatutari fix com en els processos de provisió de places de personal estatutari, fix i temporal, és a dir, en aquells de selecció, promoció interna, concurs, lliure designació i mobilitat.

El permís al personal estatutari temporal estarà condicionat a la vigència de la plaça que ocupe el professional i, en cas d'extinció del nomenament, suposarà la rescissió del permís. Les comunitats autònomes revisaran les seues normes o acords de selecció de personal temporal, a fi d'evitar qualsevol tipus de sanció per no atendre l'oferta que se'ls dirigisca, des de la borsa de treball temporal de la seua categoria, quan aquesta es produïska en la seua absència, per trobar-se disfrutant d'aquest permís per cooperació en emergències humanitàries.

5. Les comunitats autònomes regularan les condicions i el procediment per a la concessió del permís per a participar en emergències humanitàries al personal estatutari, d'acord amb el que preveu l'article 61.4 de la Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut, o al personal funcionari dependent del seu servei de salut, tant en el seu termini ordinari com en l'extraordinari. En la mesura que siga possible, s'atorgarà el dit permís mitjançant el tràmit d'urgència.

També regularan les administracions autonòmiques, si és el cas, el reconeixement de semblants drets i garanties per als professionals d'institucions sanitàries el règim de vinculació dels quals siga tant el laboral com el del funcionari de carrera.

Disposició transitòria única. *Adaptació de les entitats de voluntariat.*

Les entitats de voluntariat que a l'entrada en vigor d'aquesta llei estiguen integrades o compten amb voluntaris s'hauran d'ajustar al que preveu aquesta en el termini d'un any, comptat des de la seua entrada en vigor.

Disposició derogatòria.

1. Queda derogada la Llei 6/1996, de 15 de gener, del Voluntariat.
2. Queden derogades l'Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència, d'11 d'octubre de 1994, per la qual es regula l'activitat de voluntariat en els centres públics que impartisquen ensenyaments de règim general i l'Ordre del Ministeri de Cultura, de 9 d'octubre de 1995, per la qual es regula el voluntariat cultural.

Disposició final primera. *Modificació de l'article 31.4 de la Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut quan concerneix a l'homogeneïtat de barems de mèrits.*

L'apartat 4 de l'article 31 de la Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut queda redactat de la manera següent:

«Els barems de mèrits en les proves selectives per a l'accés a nomenaments de personal estatutari es dirigiran a avaluar les competències professionals dels aspirants a través de la valoració ponderada, entre altres aspectes, del seu currículum professional i formatiu, dels més significatius de la seua formació pregraduada, especialitzada i continuada acreditada, de l'experiència professional en centres sanitaris i de les activitats científiques, docents i d'investigació i de cooperació al desenvolupament o ajuda humanitària en l'àmbit de la salut. Reglamentàriament i, amb caràcter bàsic, es regularan els principis i criteris que determinen les característiques comunes dels barems de mèrits que s'apliquen en els processos selectius i de provisió de places i llocs que siguen convocats per a l'accés a la condició de personal estatutari, tant de caràcter fix com de caràcter temporal, i en els procediments de mobilitat, d'acord amb el que preveu l'article 37.»

Disposició final segona. *Respecte a l'àmbit competencial de les comunitats autònomes.*

La present llei s'aplicarà sense perjudici de les competències atribuïdes a les comunitats autònomes en matèria de voluntariat pels seus estatuts d'autonomia, així com també en la seua legislació específica.

Disposició final tercera. *Abast de la remissió del Reial Decret Llei 7/2013, de 28 de juny, de mesures urgents de naturalesa tributària, pressupostària i de foment de la investigació, el desenvolupament i la innovació, a les activitats d'interés general a la normativa de voluntariat.*

A partir de l'entrada en vigor de la present llei, la remissió que efectua el Reial Decret Llei 7/2013, de 28 de juny, de mesures urgents de naturalesa tributària, pressupostària i de foment de la investigació, el desenvolupament i la innovació, a la Llei 6/1996, de 15 de gener, del Voluntariat, s'haurà d'entendre realitzada a la present llei.

Disposició final quarta. *Títol competencial.*

Aquesta llei es dicta a l'empara de l'article 149.1.1a de la Constitució Espanyola, en virtut del qual, l'Estat té competència exclusiva sobre la regulació de les condicions

bàsiques que garantisquen la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals.

Disposició final cinquena. *No-increment de la despesa pública.*

Les mesures incloses en aquesta llei no podran suposar increment de la despesa pública.

Disposició final sisena. *Habilitació per al desplegament reglamentari.*

S'autoritza el Govern perquè en el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor de la present llei aprobe el seu reglament d'execució.

Disposició final setena. *Entrada en vigor.*

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen aquesta llei i que la facen complir.

Madrid, 14 d'octubre de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,

MARIANO RAJOY BREY